

energiearmoede in Nederland 2022 → jan. 2023.

①.

- monitor energiearmoede 2020 CBS.
- energiearme huishoudens zijn huishoudens die te maken hebben met een laag inkomen iem een hoge energierekening of een woning van (zeer) slechte energetische kwaliteit.

drie dimensies van energiearmoede:

1. betaalbaarheid van energie
2. energetische kwaliteit huis
3. mogelijkheid om te investeren in energetisch kw. huis.

- gebaseerd op: CBS cijfers voor ind. huishoudens over inkomenssituatie, energieverbruik en kwaliteit woningen uit 2020 in combinatie met de hoge prijzen van 2022.

DATA + Label.

- inschatting niveau energiearmoede vervolgens gecorrigeerd voor de verschillende financiële compensatie maatregelen uit 2022 (energiebeslag voor lage inkomens, lagere energiebelasting op elektriciteit, hogere kruisdrade energiebelasting, lagere BTW op rest vd rekening + algemene korting nov. dec 2022).

Methode

niet redenen

- 4 vragen:
 1. hoeveel huishoudens zijn energiearm.
 2. hoe hoog is de energierekening van energiearme huishoudens
 3. welke huishoudens zijn energiearm?
 4. waar wonen energiearme huishoudens.

① tussen 2020-2022 + 90,000. 512,000 → 602,000 (6,4% → 7,4%)

- compensaties hebben de stijging fer gered. Zonder maatregelen was het naar schatting verdubbeld (17,5%)

→ 400,000 behoed voor energiearmoede.

- energiebesparing → "bezuiniging" → 40,000 extra huishoudens 0,5%. Gas wel. elektra niet.

- sterkste benaming: energiearme huishoudens met slechte labels. In 2020 → 50% in de 15% slechte label (A/G)

Nu 2/3 → 415,000 energiearme huishoudens (5,1%).

- 1,4 mln huishoudens (17,6%) heeft een slechte label die te niet op eigen kracht kunnen verduurzamen.

1,4 mln \Rightarrow 2/3 huurlers (die geen zeggenschap hebben).

Rest zijn woningeigenaren zonder voldoende middelen.

\rightarrow lang niet allemaal een laag inkomen.

244,000 | Top 40
6,100 \rightarrow 871 woningen per jaar tot 2030 (per gemeente).

① hoe hoog is de rekening. Naar schatting \rightarrow uitleggen.

+ 65€/maand van 125-190€.
energiearme huishoudens geven in 2022 \rightarrow 12,7% uit aan (inkomen)
de energierekening.

Subgroep "in zeer slechte woningen" \rightarrow 16,3%. 98 \rightarrow 248€/maand
vergelijk \rightarrow totale populatie in NL \rightarrow 7,8% (2022) \neq 4,2% in 2020.

• financiële compensatie heeft de rekening gemiddeld met 66€ aan
ontlaag gebracht. zonder compensatie \rightarrow grotere groep en 18%
van inkomen aan energie kwijt. hande keen \rightarrow 25% (345€).
• energiebesparing \Rightarrow \rightarrow 26€/maand.

③ welke huishoudens \Rightarrow 68% woos.
20% particuliere eigenaar. 12% koopwoning.
subgroep \Rightarrow slechte woningen \rightarrow zeldke verdeling.

• vooral eenpersoonshuishoudens + een oudergezin.
maar benamen vooral meerpersoonshuishoudens.

studenten
weensboten
niet geteld

subgroep: energiearme huishoudens bij slechte woning \Rightarrow grote
stijging pauze met kinderen (6,5% in 2020 \rightarrow 15,4%).
+ een ouder \Rightarrow 33% uit gezinnen met kinderen \rightarrow 19% in 2020.

④ waar? noordoost groningen. zuid limburg.
Rotterdam. Den Haag. Arnhem. Almere.
Eindhoven.

in combi met slechte woningen: zelfde
 \rightarrow toegenomen Helmond, Flevoland, Tiel, Doesburg,
Arnhem, Gorinchem, Vlaardingen,
Westervoort, Drieuën.
(Amhem).

- (low) Vorm energiearmoede en stedelijkheid.

13

hees hees

Vooral toegenomen in de zeer stedelijke gebieden.

CBS Monitor → Gegevens komen vertraagd door.
belofte om markt te krijgen.

↳ Nodige voorzichtigheid.

- je gaat er van uit dat iedereen die recht had op het toelag
er gebruik van gemaakt heeft.

- gemiddelde energieprijzen.

hees belangrijk.

- schattingen verullen vitschueters op het niveau van ind.
huishoudens.

+ labels
+ VvE's

Meerjarijg landelijk onderzoeksprogramma energiearmoede.
BZK, Sociale zaken en werkgelegenheid, ETK, NH, ZH, LVO,
CBS, VNG.

↳ doel: beleidsmakers en uitvoerders op het thema energie-
armoede ondersteunen met gerichte en actuele kennis.

↳ "energy poverty" ⇒ 1991. UK. combinatie lage inkomens +
hoge energierekening + slecht geïsoleerde huizen ⇒
gezondheidseffecten, schuldenproblemen, eenzaamheid.
[warm home discount]

- algemene armoede + energiearmoede ⇒ sterk verweven.
financiële moeilijkheden ⇒ onbetaalde energierekeningen, stress
→ gezondheidsklachten ⇒ weerlag op inkomens.

Geen perfecte correlatie ⇒ Niet alle huishoudens die een
groot deel van hun inkomens
besteden aan energie zijn arm.

imperfecte: energische
kwaliteit woning.

→ laag inkomens in
energievrijwillige woning

→ hoog inkomens in slechte labels.

• huishoudens met een laag inkomens
die weinig aan energie uitgeven.
(NEM)

→ Niet alleen betalingsprobleem want togt niets
over mogelijkheid tot verlagen rekening.

Multidimensionaal.

energie armoede indicatoren.

lilek \rightarrow lizlet \rightarrow lekwi. Lage energetische kwaliteit
woning, weinig investeringsmo-
gelijkheden.

- 3 scenario's ① energie prijs 2022, compensatie, besparing
② energieprijs + besparing.
③ Energie prijs.

energieprijs viltjes

- Besparing: PBL \rightarrow schatting op basis van de cijfers van Gasunie
gaslevering aan KV eerste kwartaal 2022 \rightarrow \rightarrow 15% (gecorrigeerd
voor t°). Geen besparing op elektro.
 \rightarrow geen differentiatie. meer wie was het wenselijk en voor wie
onwenselijk. Besparing 15%

Compensatie \Rightarrow + SPUK naar ratio van mensen in energie-
armoede (2024). Gemeenten houden naar eigen inzicht
huishoudens helpen \Rightarrow niet mee genomen. Aan deel zit
in de 15% besparing.

sterkste benaming: subgroep energie armo met de energetische
slochte woningen.

- energierekening \rightarrow energiequote. lilek \rightarrow lilek.
9% \rightarrow 12,7%

subgroep: energiearme huiskouders met slechte woningen. (5)

11,2% in 2020 - 16,3% in 2022.

149€ 248€ + 98€ / maand.

ondanks de compensatie.

⚠ in NL is de energie quote (energiekosten als % van inkomen) gemiddeld gestegen van 4,2% → 7,8%.

oftewel van € 125 → 256 € + 131€

Dus minder sterk gestegen maar als percentage → harder getroffen.

vervolgonderzoek gemeente waarden → beter inzicht krijgen op in individueel niveau.

Subgroep energiearme huiskouders met een woning van zeer slechte kwaliteit → zou zijn opgelopen naar 23,5% zonder compensatie (gemiddeld 345€) en 26,4% zonder compensatie en besparing.

Vooral in een meer gezinswoning → flat (galerij, parket) 32,7% van huiskouders. 46% van slechte woningen / energiearme 40,3% van zeer slechte. 80€ / week.

- wie → 33% eenpersoonshuiskouders → 52,3 47%
- 7,6 een ouder gezin → 16 17,6.

Maar dus niet paar zonder kinderen 30,9 → 17,5 → 19,6.

energie ~~stijging~~ voortreft → paar met kinderen in een zeer energie slechte woning. 2020 → 1100
→ Lage inkomensgrens → CBS → besteedbare inkomen (21) 1157
sociaal minimum → nodig om mee te leven (bijstand + toeslagen enz) (110%)
kinderbijlag.

- Avestros A++++ → G Feb 2023. F (87) → dubbelglas. C label (2020).
- 2030 → woningbouw D.
- energielabel 10 jaar. zonnepanelen / dakisolatie. boven boxen / garage.
- Schimmel / vette kozijnen.
- label van B naar G.

WRR

- methodiek energielabels 2021 → nieuwe systematiek.
- verhuurdersheffing afgeschaft ⇒ investeren.
- 70% van mensen in energiearme woont in een sociale huurwoning.
- 1 januari 2021 → nieuwe energielabel. zelf online aanvragen
- vereenvoudigde label mag niet meer. blijven wel 10 jaar geldig vanaf registratiedatum.

WSH → minder 120% → minimumloon (halfjaar)

- koopkrachtplaatjes. netto hebt → lasten die noodzakelijk zijn (internet), energie / zorgkosten.
- ↳ geneesket. Goedkoopste verzekering.
- WIA.
- pobje. liander:

Augustus 2020 → 3,8 mln woningen met een label → 48% verraad.

G → 4,1% Nieuwe bepalingmethode NTA 8800.

F → 5,1% 15% verschil bij opmeten van gebruik oppervlakte → 1/3 verschillen van 1 labelklasse.

E → 8,5%.

TU Delft / Eindhoven → energy performance gap (pregnante vs werkelijkheid).

- energiearmoede (Ditke van Dale 2018, werd v4 jaar 2022). armoede is armoede of te hoge energierekening.
- juist een lage rekening omdat de kachel uitstaat.
- niet iedereen met een hoge rekening is arm.
- niet alleen een betalingsprobleem.
- incompleet beeld → verkeerde maatregel.
- ↳ compensatie → hou / recht blijft.

Het is een isolatieprobleem. Onderzoekers van TNO → interieur energie.

verschillen huishoudens in termen van draagkracht + organisatorische slagkracht + eigendom. (7)

→ transitie vergroot de reeds bestaande ongelijkheid

1,5 mln → uitfaseren (E, F, G).

2028

Klimaatpakket → 2,5 mln woningen isoleren

7 maart 2023.

wetenschappelijke raad voor het overheidsbeleid

- mitigatie uitstoot ↓
- adaptatie (hittestress)
- compenseren klimaat schade (infra kapot, oogst mislukket).
- beginselen om tot een rechtvaardige verdeling te komen:
 - op basis van grootste nut
 - op basis van bestaande rechten.
 - met behoud van minimale ondergrens.
 - verduurzamen verdient.

- 4 beleidsopties: 1. sectorale reductie opgave
2. subsidies.
3. waterveiligheid
4. schade na klimaat schade (regenerat).

Gilets jaunes (2018) → belasting op CO₂ ↑ → forse brandstofprijsstijging
↳ platteland + ondernemers ≠ pauze (ou) + Af geen belasting
extra voor helesine.

- verdeling opgave CO₂ reductie
3,4 Mt GO	} volgens grootste
nut beginsel.
20,2 Mt elds	
14,3 Mt ind	

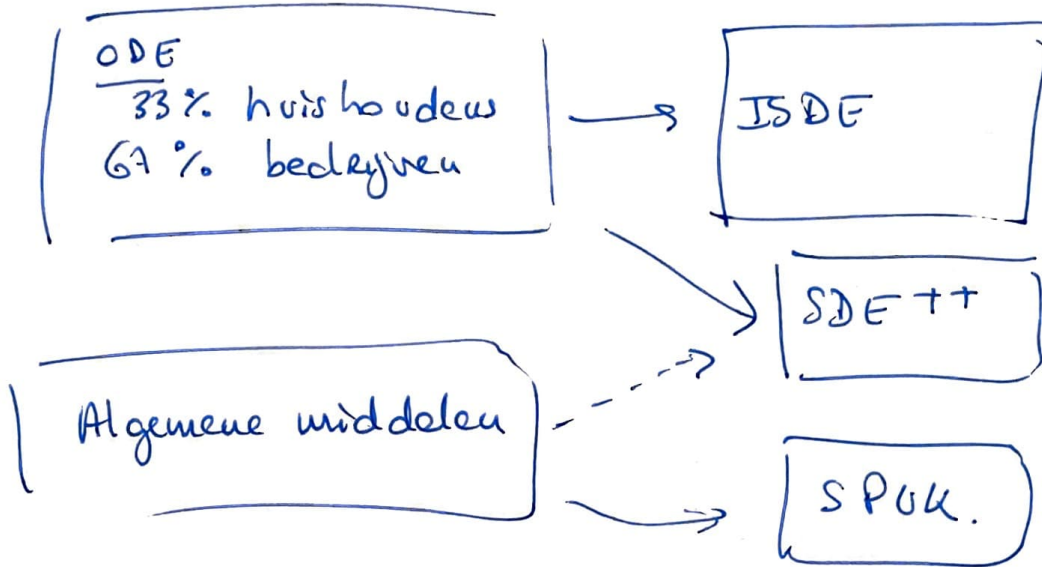
- deuroefening blz 57 → wat als je de verdeling opbouw
van veruiter betaalt zou doen. GO/landbouw/Industrie
meer!

- klimaatpakket → de hse. Maar de verdeling lag politiek
al vast.

- 2 voorbeelden: Puffos (2,1 mld € SDG++) → 15 jaar 37 Mt
Scania (waarme terugwinning) → 64.000 (bosp.
125 won)

energie transitie kost gem. 20 mld €/jr tussen 2015-2050. (8)

3 subsidies: SDE++, ISDE, SPUK energiebesparing.
(bedrijven) (woningbezitters) (minima).

ISDE \Rightarrow 30% van verduurzaming versoed mits 2 maatregelen (2016). anders 15% \Rightarrow isolatie, duurzame verwarming.
wordt niet getoetst naar CO₂ besparing.
• zelf aanschaffen \Rightarrow na plaatsing subsidie.
• moet genoeg investeringsruimte hebben.

SPUK (15 okt 2021) \rightarrow voor energiearmen. 150 mln. Januari 2022 uitgekeerd aan gemeente. Meer dan 13% van inkomens krijgt aan energietoelating.

- SDE++ \Rightarrow grootste nut \rightarrow zoveel mogelijk CO₂ besparing
- ISDE \rightarrow verduurzamer rendement.
- SPUK \rightarrow behoud van minimale eisen. ten gunste van de minst bedeelden.
- \hookrightarrow ISDE uitsluitend beschikbaar voor eigenaren met geld voor verduurzaming.
Rijkere huishoudens: geen lening.
minder: lage inkomens, geen leningsruimte, geen subs.
- \hookrightarrow Als je het zou geven met als doel "grootste nut" zou je zoeken naar de huizen waar het meest moet gebeuren.
- \hookrightarrow ODE bekostigd uit gebruikte forisiel \rightarrow steeds kleiner wordende groep.

Ongelijke toegang tot de energietransitie (2/12/2022) ambudsman⁹

- 4 mln mensen niet in staat eigen huis te verduurzamen.
- CPB → prijzen energie, brandstof, boedschappen → 1,2 mln mensen kunnen in de problemen komen.
- via de gemeenten reikt de overheid zeer hoge termijn oplossingen aan.
- meeste burgers hebben geen vast energiecontract waar.
 - mensen met een dichte pakwonnree kunnen van alles aanschaffen? WP, zonnepanelen. Mensen zonder geld schaffen via het een keelkast aan met label G⁴.

wet gemeentelijke schuldhulpverlening: water, energie, vertekraan, Corporaties → vroeg signaleren van schulden bij gemeenten.
monitoring 2021 → 39, een huishouder hulp aangeboden → 3% geaccepteerd.

Centrale vraag onderzoek: in hoeverre is de toegang tot voorzieningen voor de energietransitie laagdrempelig voor alle huishouders?

- energiebelasting → 1300€ 2022 - 2023 → inkomen 120% van minimum-
loon.
bijstandgerechtigden → ontvangen. Anders zelf aan vragen.
sommige gemeentes doen meer → winterbelasting energieaanscheffings
Aankom (10 mln).

- per 1/1/2023 → eigenaar mag isolatie maatregelen niet meer doorbreken aan huurders.

- 3 soorten instrumenten:
 1. informatie en bewustwording.
 2. regelgeving + afspraken
 3. financiële ondersteuning.

- UU → 165 straatinterviews in 2 wijken met meer energieaanscheffing
⇒ duidelijk dat informatie mensen niet bereikt
vaker de huurders niet.

① Huurders weten vaak niet welke gemeentelijke voorzieningen beschikbaar zijn

② Huurders hebben weinig zeggenschap over zonnepanelen maken weinig

③ eigenaren in armoede hebben geen geld om huys energie - (10)
zuinig te maken

DNB (2022) Financiering voor de verduurzaming vd woning -
voorraad: bestaande regelgeving zijn vooral bedoeld voor
midden en hoge inkomers.

→ mensen die op top vd markt hebben gekocht

→ overgekocht van corporatiewoning.

④ gemeentes hebben de woning voorraad niet altijd goed in
beeld. 8/10 kent bouwjaar. Maar woning kwaliteit niet.

⑤ verbinding fysiek + sociaal domein ⇒ verzuim.
+ verantwoordelijkheid van subsidies bijv. voorbeeld schiedam
⇒ energie / weerbaarheid. of hulp bij opruimen.

⑥ onbegrensd taal gebruik + alleen in het NLS.
(voorbeeld aardgas vrij of app Eneco).

⑦ versletten: beschikbaar stellen of doen?